

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΤΟΥ Ε.Γ. TURNER «ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΠΑΠΥΡΟΣ»
ΕΚΔΟΘΗΚΕ ΑΠΟ ΤΟ ΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

Πάπυρος, η κιβωτός του γραπτού λόγου

Από το ΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ έχει κυκλοφορήσει το βιβλίο του Ε.Γ. TURNER «ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΠΑΠΥΡΟΙ». Το βιβλίο αυτό που πρωτοκυκλοφόρησε στην Αγγλία το 1967 και μεταφράστηκε στη γλώσσα μας από το Γιώργο Παράσογλου, είναι μια εισαγωγή στη μελέτη και τη χρήση των παπυρικών κειμένων.

Ένα από τα κύρια χαρακτηριστικά του Έλληνα όλων των εποχών είναι η καλλιλογία. Στους αρχαίους Έλληνες ανήκει η τιμή και η δόξα ότι καλλιέργησαν τον προφορικό λόγο για να εκφράσουν, να αναλύσουν και να μεταδώσουν ιστορίες, εικόνες και ιδέες. Ο καταγραμμένος λόγος, το κείμενο, έγινε το μέσο με το οποίο

διαδόθηκε η κληρονομία αυτή των ιστοριών, των εικόνων και των ιδεών για πολλούς αιώνες, ώσπου έγινε κτήμα ολόκληρης της ανθρωπότητας.

Περισσότερο από μια χιλιετία φορέας της διάδοσης αυτής ήταν ο πάπυρος. Ο ίδιος ο πάπυρος είναι ένα από τα λαμπρότερα κληροδοτήματα του αιγυπτιακού πολιτισμού στις υστερότερες εποχές. Τα περισσότερα κείμενα πάνω σε πάπυρους γράφτηκαν κατά την χιλιετία που κατείχαν οι Έλληνες την Αίγυπτο (χονδρικά από τον Μέγα Αλέξανδρο ως τον 8ο αιώνα μ.Χ.) και διασώθηκαν στη στεγνή άμμο της Αιγύπτου.

Αν ο 19ος αιώνας ήταν η εποχή των επιγραφών, ο 20ος είναι η εποχή των παπύρων. Κανένας κλάδος της αρχαιολογίας δεν έδωσε τέτοια ώθηση στις κλασικές σπουδές, δεν ανασκεύασε τόσες παραδεδομένες αλήθειες,

δεν διέυρνε τόσο τους ορίζοντες της γνώσης μας όσο η παπυρολογία.

Στο βιβλίο αυτό του Ε.Γ. TURNER «Οι Ελληνικοί Πάπυροι», το πρώτο στο είδος του που κυκλοφορεί στην Ελλάδα, ο συγγραφέας εκθέτει συνοπτικά και έγκυρα όλα τα στοιχεία που χρειάζεται να ξέρει ο εκδότης ή ο χρήστης των παπύρων και αποτελεί μια σφαιρική επισκόπηση της ιστορίας, της φύσης, των μεθόδων και των στόχων της παπυρολογίας.

Αφηγείται τη συναρπαστική ιστορία της ανακάλυψης των παπύρων, εξετάζει τις φυσικές ιδιότητες του παπύρου ως γραφικής ύλης, σκιαγραφεί την ιστορία του αρχαίου βιβλίου και αναλύει τη προκαταρκτικά στάδια και τη διαδικασία της έκδοσης των παπυρικών κειμένων. Με αποφασιστικές αναφορές σε προσωπικά του σφάλματα και με βαθιά γνώση του υλικού του, κάνει έναν απο-

λογισμό των επιτευγμάτων αλλά και των προβλημάτων που αντιμετωπίζει η σύγχρονη φιλολογική και ιστορική έρευνα, καθώς και μια αποτίμηση της συμβολής των νέων κειμένων στη γνώση μας για την αρχαία λογοτεχνία, τα ελληνορωμαϊκά διοικητικά και αρχαιολογικά συστήματα, τη θρησκεία το δίκαιο και την εξέλιξη της ελληνικής γλώσσας.

Ο συγγραφέας του έργου, SIR ERIC GARDINER TURNER (γεν. το 1911), έχει διατελέσει καθηγητής της παπυρολογίας στο Πανεπιστήμιο του Λονδίνου, γραμματέας της Εταιρίας για την Εξερεύνηση της Αιγύπτου και πρόεδρος του Διεθνούς Συνδέσμου των Παπυρολόγων. Έχει εκδώσει φιλολογικούς παπύρους και έγγραφα, και ασχολείται συστηματικά με την ιστορία του αρχαίου βιβλίου και τις νέες ανακαλύψεις του Μενανδρου.